

Vangist valitsejaks

1. Moosese 41:14–16, 28–39

„Vangist valitsejaks“ on kolmanda seikluse „Halvast heaks“ teine piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Moosese 41:38: „Ja vaarao ütles Joosepile: „Et Jumal on sulle kõike seda teada andnud, siis ei ole keegi nii mõistlik ja tark kui sina!”“
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 19 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kolmanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool kolmanda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Sissejuhatuseks arutlege nende küsimuste üle üheskoos.

- Kui mitut erinevat moodust sõnumi saatmiseks oskad nimetada?
 - Kas sul on oma unistuste nimekiri?
 - Jumal räägib inimestega mitmel erineval viisil. Kas Ta on kunagi sinuga rääkinud? Kuidas?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kogeda kinnijäämist ja vabastamist

Abivahendid: piisavalt ruumi ringijooksmiseks

1. Mängige üht varianti Kivikuju mängust. Valige kaks last, kes teisi taga ajavad ja kivikujuks muudavad. Kõik, keda nad puudutavad, jäävad liikumatult seisma, käed välja sirutatud. Erinevalt tavapärasest Kivikuju mängust ei ole teistel neid võimalik vabastada. Need, keda on puudutatud, seisavad liikumatult kuni mängu lõpuni.
2. Mängige mängu uuesti ja sel korral saavad teised mängijad kivikujuks muutunud vabastada, joostes nende väljasirutatud käe alt läbi ja puudutades neid.
3. Küsi lastelt, kumb variant mängust neile rohkem meeldis. Kas neile meeldis muutuda kivikujuks? Kas neile meeldis, kui neid vabastati?
4. Tuleta lastele meelde Joosepit eelmisest tunnist. Joosep pandi vangi (hoolimata sellest, et ta ei teinud midagi valesti) ja teda vabastati imelisel moel.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Joosep müüdi mehele nimega Pootifar, kes oli üks vaarao ametnikest. Joosep tegi Pootifari majas kõvasti tööd ja tal läks hästi, kuid siis pandi ta vangi, sest Pootifari naine valetas tema kohta. Sellest hoolimata lootis Joosep ikka Jumala peale ja üsna varsti sai ta kõikide vangide ülemaks.

Lisaks sai ta kuulsaks unenägude seletajana. Kord kui Egiptuse vaarao nägi imelikku unenägu, siis ta kutsus Joosepi selgitama, mida see tähendab.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja 1. Moosese 41:14–16, 28–39.

Loe selle kirjakoha tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblistest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Vaarao uskus, mida Joosep talle rääkis - et tulekul oli suur näljahäda. Joosepi võimed avaldasid vaaraole nii suurt muljet, et ta tegi Joosepi kogu Egiptuse valitsejaks. Joosep abiellus kõrgest soost naisega ja neile sündis kaks poega. Ta koostas ka plaani, kuidas koguda vilja järgnevateks nälja-aastateks. Kui näljaaeg tuli, siis olid Egiptus selleks valmis.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Vangist valitsejaks“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?

2. Ava leheküljel 21 ja 22 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Vangist valitsejaks“.

3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.

4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:

- Kes on pildil?
- Mis seal toimub?
- Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
- Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
- Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 24. leheküljel.

- Ühe päevaga vangist ülemvalitsejaks! Kuidas sinu arvates Joosepi elu nüüd muutub?
- Kui sa saaksid üheks nädalaks väga võimsaks, siis mis oleksid sinu kolm esimest otsust?
- Vaarao märkas, et Jumala Vaim oli Joosepiga. Millest võiksid inimesed tänapäeval märgata, et Jumal on sinuga?

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“ (ei ole kohustuslik)

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Unenäod

Joosepil oli võime mõista inimeste unenägude tähendust. Mõnes piibliloos kasutab Jumal unenägusid, et anda inimestele teada, mida nad peavad tegema või hoiatada neid tulevaste sündmuste eest.

Vaarao

Egiptuse valitseja oli vaarao, kes valitses maad nagu kuningas (või mõnikord ka kuninganna) ja juhtis samas ka selle maa usuasju nagu preester

Egiptus

Egiptus oli rikas ja võimas riik. Niiluse jõgi niisutas maad ja see andis hea viljasaagi. Jõgi oli lai ja nii pikk, et inimesed said mööda jõge maa põhjaosast lõunasse reisida. Egiptlastel oli oma kirjutamise süsteem, kus kasutati väikesi pilte, mida nimetatakse „hieroglüüfideks“. Ka oli riik kuulus oma raamatukogude poolest. Vaaraode ajal ehitati ka püramiidid, mida kasutati nende matmispaigana. Pärast surma tehti vaaraodest mummid ja need asetati hauakambritesse.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks, suurelt trükitud salm seina peale panemiseks, markerid

1. „Ja vaarao ütles Joosepile: „Et Jumal on sulle kõike seda teada andnud, siis ei ole keegi nii mõistlik ja tark kui sina!”“ 1. Moosese 41:38
2. Kinnita suurelt trükitud salm seinale, nii et lapsed ulataksid selleni. Korrake salmi ja peale iga kordamist märgib üks laps markeriga seina peal olevas salmis ühe sõna. Korrake nii kaua, kuni kõik sõnad on märgitud ja lapsed oskavad salmi peast öelda.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.
2. Kui on võimalik, siis lasse laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal (ei ole kohustuslik)

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiksid seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma

täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid saate jagada ka teistega veebilehel www.suurpiibliseiklus.com. Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks.

Proovi järele...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: riided kostümeerimiseks, kangajupid, kunsti- ja meisterdamismaterjalid, pakendid

1. Mõtleme Joosepi loole lõbusa tegevuse kaudu. Ütle lastele: „Kujutle, et oled Joosep. Sa oled just vangist välja saanud ja vaarao on andnud sulle tähtsa ülesande.”

2. Nüüd kostümeerige ennast ära. Kasutage selleks riideid või kangaid ja esemeid, mis sul on, mida saad kelleltki lihtsalt laenata või mida saad lihtsal moel valmistada pakenditest. Joosepina vajad sa

- midagi nutikat, mis meenutaks sulle, et Jumal aitas sind läbi rasketest aegadest;
- ametimärki, sest Jumal aitas sul saada töö;
- peakatet või pähe paigaldatavat seadet, mis näitaks, et Jumal aitas sul olla tark.

3. Selliselt kostümeerituna ja varustatuna mõtle ja palveta järjest iga asja eest, mida sa kannad.

- Midagi nutikat: täna Jumalat, et Ta aitab sind läbi rasketest aegadest.
- Ametimärk: palu, et Jumal aitaks sind sinu kohustustes.
- Peakate või -seade: täna Jumalat, et ta annab sulle tarkust.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

1. Täna Jumalat, et ta kuuleb meie palveid kõikjal, kus oleme.

Kolmanda seikluse palveaeg

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Jätkake „Joosepi elu ajajoone” koostamist, millega alustasite eelmisel tunnil (või alustage selle tegemist sellel tunnil, alustades selle koostamist piibliloost „Müüdnud!”). Seda võib teha igaüks eraldi, aga ka väikestes gruppides, esitades kogu info suure plakatina.
2. Joonistage lihtne graafik, mis kujutab Joosepi elu kõrg- ja madalpunkte. Ta alustas kõrgpunktiga, kus ta oli oma isa lemmikpoeg (1. Moosese 37:3), kuid peagi saabus madalpunkt, kus ta müüdi orjaks. Siis taas kõrgpunkt, kus ta oli Pootifari vara valitseja (1. Moosese 39:4), ja peale seda madalpunkt, kus Joosep pandi vangi (1. Moosese 39:19), ning siis väga kõrge punkt, kus Joosepist saab kogu Egiptuse valitseja.
3. Tuleta lastele meelde, et Joosep teadis, et see kõik oli osa Jumala plaanist. Jumal lubas Joosepil minna Egiptusesse, et ta saaks päästa oma perekonna ning sellega kindlustada selle täitumise, mida Jumal oli tõotanud Aabrahamile ja tema järeltulijatele.
4. Rõhuta, et Jumal suutis ja halvad olukorrad heaks pöörata. Ta suudab seda ka praegu!
5. Räägi lastega sellest, mida nad tahavad oma elus korda saata ja kelleks saada. Kuula neid ja tunne huvi nende soovide ja püüdluste vastu. Kinnita neile, et Jumalal on nende tuleviku jaoks plaan ja Jumal on nendega läbi kogu nende elu, just nii nagu ta oli Joosepiga.
6. Palu laste tuleviku pärast, et Jumal oleks nendega ja kasutaks neid oma eesmärkide täideviimisel.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.